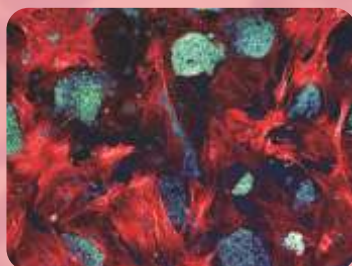




# سلول

و محیط‌های کثنت سلولی



● **شرکت آرک زکریا** با سابقه ای ۷ ساله در زمینه تامین تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی، انواع کیت ها و مواد مصرفی آزمایشگاهی، مواد اولیه تکنیک های مهندسی ژنتیک، محیط های کشت پروکاریوتی و یوکاریوتی، مواد شیمیایی و مواد اولیه ساخت دارو، توفیق خدمت رسانی به جامعه علمی کشور، مراکز تحقیقاتی و درمانی، دانشکده های پزشکی، آزمایشگاه ها و شرکت های داروسازی را داشته است.

با پیشرفت چشمگیر و تحسین برانگیز پژوهشگران کشورمان در زمینه تحقیقات نوآورانه سلولی-مولکولی و پزشکی در دهه اخیر، نیاز به تامین انواع سلول و محیط های کشت سلولی به عنوان مواد اولیه این پژوهش ها بسیار بیش از گذشته احساس می شود.

آرک زکریا در راستای کمک به ارتقای روزافزون پژوهش های علمی در کشور با بهره گیری از پرسنل متخصص و مجرب در رشته های پزشکی، علوم پایه پزشکی، میکروبیولوژی و مهندسی ژنتیک، اقدام به راه اندازی دپارتمان تخصصی فراهم آوری سلول نموده است.

این شرکت به واسطه ارتباط با شرکت های برتر تولیدی جهان که در زمینه سلول های بنیادی، میکرو ارگانیسم های مرجع، رده های سلولی، رده های سلول های سرطانی و محیط کشت های اختصاصی سلول فعالیت می کنند، با رعایت کلیه پروتکل ها و دستورالعمل های نقل و انتقال در مسافت های کوتاه و بلند، آماده ارائه بهترین خدمات و مشاوره های تخصصی در زمینه فراهم آوری و تهیه مواد اولیه تحقیقات سلولی و سیتوژنتیک می باشد.



## سلول چیست؟

سلول یا یاخته واحد بنیادین ساختاری و کارکردی همه موجودات زنده است. نخستین سلولی که انسان مشاهده کرد، سلول بافت چوب پنبه بود. رابرت هوک، فیزیکدان انگلیسی، در سال ۱۶۶۵ با مشاهده بافت مرده چوب پنبه و حفره‌های میان تهی آن واژه سلول را برای واحدهای تشکیل دهنده این بافت به کار برد.

گزارشات هوک آغازی بود بر بررسی‌های فراوان روی بافت‌های گیاهی و جانوری که سرانجام به انتشار **نظریه سلولی** در سال ۱۸۳۸ انجامید و دانش زیست‌شناسی سلولی متولد شد.





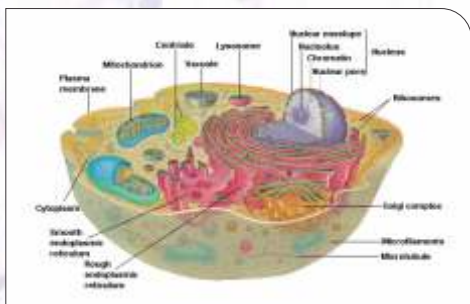
## انواع سلول:

سلول‌ها در یک تقسیم‌بندی کلی به دو دسته پروکاریوتی و یوکاریوتی تقسیم می‌شوند. پروکاریوت‌های تک‌سلولی نخستین موجودات زنده‌ای بودند که بر روی زمین پدید آمدند. این دسته از موجودات که تا امروز نیز کمابیش بدون تغییر به حیات خود به شکل تک‌سلولی ادامه می‌دهند، فاقد اندامک‌های مشخص بوده و ژنوم آنها به وسیله غشاء از سیتوپلاسم جدا نشده است. باکتری‌ها و جلبک‌های سبز-آبی جزو پروکاریوت‌ها هستند. دسته‌ای از پروکاریوت‌های تک‌سلولی طی میلیاردها سال تکامل یافته و یوکاریوت‌های پرسلولی را به وجود آوردند. سلول‌های یوکاریوتی دارای ساختاری پیچیده، اندامک‌های مجزا و هسته حقیقی هستند. گیاهان، جانوران و انسان‌ها جزو یوکاریوت‌ها هستند.

## کاربردهای سلول در پژوهش و درمان:

امروزه سلول‌های پروکاریوتی و یوکاریوتی به ویژه سلول‌های زنده انسانی کاربردهای فراوانی در پژوهش‌های پزشکی، علوم پایه و مهندسی بافت دارند. پژوهش‌های سلولی اطلاعات ما را در زمینه عملکردهای سلولی و مسیرهای Signal Transduction افزایش داده است. استفاده از سلول‌های بنیادین امروزه نوید درمان بسیاری از بیماری‌های لاعلاج همچون انواع سرطان، آلزایمر، پارکینسون و همچنین بسیاری از بیماری‌های ژنتیک و اخیراً ایدز و نارسایی‌های کلیه را می‌دهد.

سلول‌های بنیادی (Stem Cells)، سلول‌های اولیه (Primary Cells) و رده‌های سلولی (Cell Lines) همچنین در پژوهش‌های بیماری‌های عفونی (به ویژه ویروس‌شناسی)، مهندسی ژنتیک، بیوتکنولوژی و حتی ژن درمانی مورد استفاده قرار می‌گیرند.



## پیشینه کشت سلول:

یکی از ویژگی‌های اغلب موجودات چند سلولی تشکیل شدن آن‌ها از چندین نوع سلول مختلف است. در چنین حالتی سلول‌ها اغلب جنبه تخصصی به خود می‌گیرند. نتیجه تخصصی شدن سلول‌ها این است که موجودات از تعدادی سلول مختلف با اندازه، شکل، ساختار و عملکرد ویژه خود تشکیل می‌شوند. بسیاری از سلول‌های موجودات مختلف تحت شرایط خاص قادرند در خارج از اندام و یا بافت اصلی خود به رشد و تکثیر ادامه دهند. سلول‌های ایزوله شده، بافت‌ها یا اندام‌ها را می‌توان در ظروف پلاستیکی یا شیشه‌ای با درجه حرارت‌های تعریف شده که در انکوباتور ایجاد می‌شود، در حالی که با یک محیط حاوی مواد مغذی و فاکتورهای رشد سلولی تغذیه می‌شوند، نگهداری کرد و تکثیر داد. کشت سلول یا بافت یک تکنیک جدید نیست. در سال ۱۸۸۵ جنین شناسی به نام Roux توانست جنین یک جوجه را به مدت چند روز در ظرف محتوی محلول بافر نمکی گرم نگهداری کند. این اولین مورد ثبت شده از موفقیت در رشد و تکثیر یک بافت در خارج از بدن بود.

در سال ۱۹۵۲ اولین رده سلول انسانی از توده سرطانی رحم خانمی به نام Hela به دست آمد که انقلابی را در زمینه کشت سلول به وجود آورد. در سال ۱۹۵۵ متخصصان شرکت Eagle محیط‌های کشت مناسب، فاکتورهای اتصال و لایه تغذیه کننده برای سلول را شناسایی کردند و بدین ترتیب فرمولاسیون‌های مواد مغذی، جایگزین فرآورده‌های بیولوژیک مثل سرم و لنت گردیدند.

در سال ۱۹۶۲ روش‌هایی برای نگهداری سلول‌های مشتق از منشأ توموری ارائه گردید. در سال ۱۹۶۸ تمایز میوبلاست‌های طبیعی در شرایط *in vitro* مطالعه شد. در دهه ۷۰ روش‌های رشد سلول‌های خاص در محیط‌های حاوی ترکیبات شیمیایی ارائه گردید و Gordon Sato و همکارانش احتیاجات سلول به فاکتور رشد پروتئینی، فاکتورهای اتصال نظیر گلیکوپروتئین‌های با وزن مولکولی بالا در ماتریکس خارج سلول و هورمون‌هایی نظیر انسولین و فاکتورهای رشد شبه انسولینی را تشریح کردند. در سال ۱۹۷۹ Sato و همکارانش ترکیبات محیط کشت بدون سرم برای سلول عصبی را نیز مشخص نمودند. بعدها تحقیقات زیادی با استفاده از تکنیک‌های کشت سلولی صورت گرفت.





### ● انواع کشت:

کشت بافت به عنوان یک اصطلاح عمومی برای کشت *in vitro* اندام ها، بافت ها و سلول ها مورد استفاده قرار می گیرد. این اصطلاح محدود به سلول های حیوانی نمی شود، بلکه شامل کشت *in vitro* سلول های گیاهی نیز می باشد. کشت بافت امروزه به ۳ دسته اصلی طبقه بندی می شود:

- کشت اندام Organ Culture
- کشت ریزنمونه Explant Culture
- کشت سلول Cell Culture

### ● محیط های کشت سلولی:

محیط های کشت به طور کلی محتوی مخلوطی از مواد مغذی مشخص هستند که در محلول های بافری نمکی فیزیولوژیکی حل شده اند. اکثر محیط های کشت دارای نمک ها، آمینواسیدها، قندها، ویتامین ها و سایر مواد مغذی آلی هستند. این محیط ها به عنوان بستر اصلی رشد سلولی به شمار می آیند که می توان به آنها مکمل های گوناگونی برای رشد بهتر سلول ها اضافه نمود. هر نوع محیط کشت برای طیفی از سلول ها و یا برای یک یا چند نوع سلول خاص کاربرد دارد که با توجه به نوع میکروارگانیسم یا سلول و شرایط آن انتخاب می شود. انتخاب محیط کشت براساس احتیاجات سلول ها و از میان تنوع وسیع محیط کشت هایی که امروزه در دسترس قرار دارند انجام می شود.

### یک محیط کشت حداقلی، شامل اجزاء زیر است:

۱. **محیط پایه:** اساسی ترین محیط های کشت پایه محلول های متوازن نمکی BSS هستند. برای مثال Phosphate Buffered Saline یا PBS که می تواند هم برای شستشوی سلول ها و هم برای انکوباسیون کوتاه مدت در سوسپانسیون مورد استفاده قرار گیرد. بیشتر محیط های ترکیبی تعریف شده برای رشد و نگهداری طولانی مدت سلول ها استفاده می شوند.

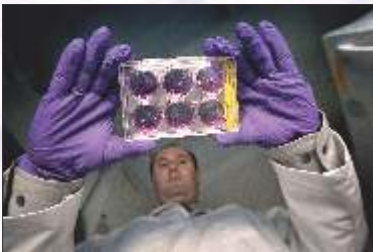
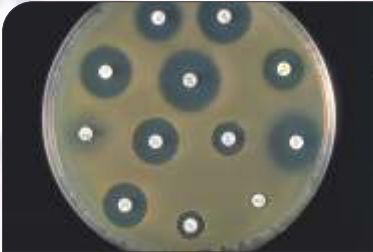


۲. **تنظیم‌کننده بافري:** کشت‌های سلولی یک PH بهینه برای رشد دارند که معمولاً بین ۷/۴ تا ۷/۷ است. نوع سیستم بافري مورد استفاده به شرایط محیط کشت بستگی دارد اما در هر حال وقتی سلول‌ها در یک اتمسفر حاوی CO<sub>2</sub> انکوباسیون می‌شوند، باید موازنه بین محیط کشت و فازگازی حفظ شود. سیستم بافري بیکربنات - CO<sub>2</sub> به دلیل داشتن کمترین میزان سمیت برای سلول‌ها بیشتر از سایرین مورد استفاده قرار می‌گیرد. بافر دیگری که ممکن است مورد استفاده قرار گیرد HEPES با خاصیت بافري بسیار قوی است.

۳. **آمینواسیدها:** آمینواسیدهای ضروری محیط کشت معمولاً شامل سیستئین و تایروزین می‌شوند. اما ممکن است برخی آمینواسیدهای غیر ضروری و گاه آمینواسیدهای نادر هم مورد نیاز باشند. گلوتامین هم برای بیشتر لاین‌های سلولی مورد نیاز است و به نظر می‌رسد که سلول‌های کشت شده گلوتامین را به عنوان یک منبع انرژی و منبع کربن به گلوکز ترجیح می‌دهند. هرچند گلوکز در بیشتر محیط‌های تعریف شده وجود دارد.

۴. **سرم:** سرم ترکیبی طبیعی است که علاوه بر مواد مغذی برای رشد سلول، حاوی مواد ایمونوژن و نیز ترکیبات ناشناخته می‌باشد. به همین دلیل تحقیقات زیادی با هدف کاهش نیازمندی محیط کشت‌های سلولی به سرم به وسیله جایگزینی آن با مواد مغذی دیگر صورت گرفته است. اما به نظر می‌رسد که لاین‌های سلولی همچنان برای رشد مناسب خود به سرم نیازمند باشند. منابع متنوعی برای تهیه سرم وجود دارند که از این میان می‌توان به جنین گوساله، گوساله و اسب اشاره کرد. اغلب سرم جنین گوساله بهترین شرایط رشدی را در محیط کشت سلول فراهم می‌کند. سطح مورد استفاده سرم اختصاصاً به نوع لاین سلولی بستگی دارد و باید به صورت تجربی مشخص گردد.





۵. آنتی بیوتیک ها و آنتی مایکوتیک ها: در صورت مناسب نبودن شرایط استریلیتی (نبود هودهای لامینار level 3) استفاده از آنتی بیوتیک ها و ضد قارچ ها در محیط کشت، ضروری به نظر می رسد. اغلب از آنتی بیوتیک های دارای طیف وسیع مانند محلول های پنی سیلین و استروپتومايسين و مواد آنتی باکتریال و آنتی مایکوتیک دیگر، مانند کانامایسین و آمفوتریسین B استفاده می شود. آنتی بیوتیک و آنتی مایکوتیک های انتخابی باید مشخصاً فاقد اثرات سمی برای سلول کشت شده باشد و بسته به نوع آلودگی های احتمالی انتخاب شود.

#### ● محدودیت های استفاده از سلول در پژوهش های پزشکی و سیتوژنتیک:

پژوهش های سلولی و سیتوژنتیک همواره با محدودیت هایی در زمینه کار با سلول های زنده، به ویژه سلول های یوکاریوتی روبرو هستند. از جمله این محدودیت ها و مشکلات که منجر به طولانی شدن و گاه توقف پروژه ها می شوند می توان به موارد زیر اشاره کرد:

#### ● ۱- طول عمر کوتاه سلول ها در شرایط Invitro:

بیشتر سلول های یوکاریوتی به ویژه سلول های انسانی، برای زنده ماندن در شرایط دمایی-فشاری پرسلولی سازگاری یافته اند. از این رو در خارج از بدن بر اثر تغییر دمای یا میزان فشار، قرار گرفتن در معرض تابش و بسیاری تغییرات محیطی دیگر، دچار آسیب یا جهش ژنتیک شده، قابلیت تکثیر در محیط کشت را از دست داده و می میرند. همچنین اگر مدت زمان انتقال Cell Culture طولانی شود، مواد زائد ناشی از متابولیسم، محیط راسمی کرده و منجر به مرگ سلول ها خواهند شد.



## ۲- حساسیت سلول‌ها به شوک حرارتی:

همه سلول‌ها اعم از پروکاریوتی یا یوکاریوتی دارای دمای اپتیمم ویژه خود هستند که در آن دما بالاترین میزان رشد و تکثیر را دارند. این دما برای اکثر پستانداران از جمله انسان ۳۷ درجه سانتیگراد می‌باشد. اگر تغییر دمای سلول‌های انسانی از ۳۷ درجه سانتیگراد در محیط کشت براساس دستورالعمل‌های خاص و با رعایت زمان دقیق انجام مراحل و نیز استفاده از مواد شیمیایی کمکی صورت نگیرد منجر به بروز شوک حرارتی برای سلول‌ها خواهد شد و سلول‌ها بر اثر کریستالیزاسیون Crystallization یا آسیب به پمپ‌های غشایی می‌میرند.

## ۳- آلودگی میکروبی محیط کشت‌های سلولی:

هوای پیرامون ما مملو از اسپور قارچ‌ها، باکتری‌ها و ویروس‌های غیرفعال است. در صورتی که این ذرات به محیط کشت‌های سلولی راه یابند می‌توانند به سرعت رشد کنند. قارچ‌ها و باکتری‌ها با ترشح توکسین و مواد زائد ناشی از متابولیسم، باعث آلودگی محیط کشت و آسیب رسیدن به سلول‌های یوکاریوتی می‌شوند. ویروس‌ها که انگل درون سلولی هستند پس از ورود به محیط به راحتی به درون سلول‌های بی دفاع می‌روند و آنها را آلوده می‌کنند. ویروس‌های لیزیک سلول را پس از مدت کوتاهی متلاشی می‌کنند. اما ویروس‌های لیزوژنیک خود را به درون ژنوم سلول وارد می‌کنند. خطر بزرگ لیزوژنیک‌ها این است که شناسایشان در ژنوم سلول آسان نیست و در صورتی که سلول‌های بنیادی را آلوده کنند و این سلول‌ها برای درمان به بیماران تزریق شوند، احتمال آلودگی ویروسی بیمار وجود دارد.





## چگونه این مشکلات را کاهش دهیم:

الف) استفاده از محیط کشت‌های استاندارد و شیوه‌نامه‌های حمل:

در حال حاضر سه شیوه اصلی برای ذخیره و حمل سلول و محیط کشت‌های سلولی وجود دارد:

### 1- Cell Culture:

در این روش سلول‌ها بسته به نوع خود به وسیله Flask های نفوذ پذیر یا نفوذ ناپذیر و در دمای ۲۰ تا ۳۷ درجه سانتیگراد نگهداری و حمل می‌شوند. این شیوه برای انتقال سلولها در فاصله‌های کوتاه مناسب بوده و مزیت آن عدم نیاز به طی مراحل دقیق و زمان بر انجماد، استفاده از مواد نگهدارنده و یخچال‌های مخصوص است. اما حفظ دمای ۳۷ درجه سانتیگراد در طی انتقال، کاری مشکل است و تغییرات دمایی حتی ۲ تا ۳ درجه‌ای می‌تواند مشکل ساز شود.

### 2- Freezing Cryopreserving Cultured Cell:

امروزه فرآیند فریز کردن سلول‌ها تقریباً برای تمامی انواع سلولها صورت می‌گیرد. سلول‌ها باید در فاز تصاعدی رشد با یک نگهدارنده مناسب (معمولاً دی‌متیل سولفوکسید (DMSO)) فریز شوند. سلول‌ها معمولاً ابتدا چند ساعت در ۲۰- درجه قرار داده می‌شوند و سپس در ویال‌های کوچک در بسته، داخل نیتروژن مایع ۱۹۶- درجه فرو برده می‌شوند یا اینکه در فاز گازی ۷۰- درجه که در قسمت بالای مایع قرار دارد نگهداری می‌شوند. ویال‌ها را می‌توان در یک جعبه پلی‌استایرنی با دیواره‌های ۱ اینچی فریز نمود. این روش برای انتقال سلولها در فاصله‌های طولانی مناسب بوده و قابلیت زنده ماندن طولانی مدت سلول‌ها در این شیوه مهم‌ترین ویژگی آن است. با این حال انجماد سلول‌ها کاری بسیار حساس است و به نظارت افراد متخصص و رعایت پروتکل‌های مخصوص نیاز دارد.

● مهم ترین نکات برای انجماد موفقیت آمیز سلول ها بدین شرح است:

- محیط کشت پیش از وارد کردن سلول ها مدتی در دمای ۲ تا ۸ درجه سانتیگراد نگهداری شود.
- از زنده بودن دست کم ۹۰٪ سلول ها پیش از فریزینگ اطمینان حاصل شود.
- سلول ها با سرعت کم منجمد شوند. تقریباً در هر دقیقه یک درجه از دمای محیط کم شود تا به دمای ۷۰- درجه سانتیگراد برسد.
- در هنگام نگهداری و انتقال سلول ها دمای محیط از ۵۰- درجه سانتیگراد بالاتر نرود، زیرا فساد سلولی (Cell Deterioration) از این دما آغاز می شود.
- یک Cryoprotective مانند دی متیل سولفوکساید DMSO یا گلیسرول به محیط کشت اضافه شود تا خطر ایجاد کریستال های یخ درون سلول ها که باعث مرگ آنها می شود کاهش یابد.
- از ایزو پروپانول برای کنترل نرخ انجماد سلول ها استفاده شود.
- تمامی مواد، تجهیزات، ویال ها و لباس افراد استریل باشند.
- کل محیط کشت در نیتروژن گازی یا مایع ذخیره شود.

دو نوع پر کاربرد از محیط کشت های اختصاصی Freezing عبارتند از:

● Recovery Cell Culture Freezing Medium:

بهترین محیط برای سلول های پستانداران بوده و شامل سرم گاوی جنینی برای افزایش مدت زنده ماندن سلولها و Recovery بهتر پس از آب شدن یخ است.







- Synth-a-Freeze Cryopreservation Medium:

شامل مواد شیمیایی تعریف شده، استریل، عاری از پروتئین و حاوی ۱۰٪ DMSO می باشد که برای تمام سلول های بنیادی (Stem Cells) و سلول های اولیه (Primary Cells)، به جز سلول های ملانوسیت مناسب است.

### 3- Lyophilization

لیوفیلیزاسیون روشی است که در آن با استفاده از پدیده تصعید و استخراج آب از محصولات، آنها را به حالت پودری درمی آورند که شیوه خوبی برای انتقال محیط کشت های یوکاریوتی و پروکاریوتی و نیز باکتری هاست. اما برای انتقال سلول های یوکاریوتی کاربرد ندارد.

#### • (ب) رعایت پروتکل های ایمنی زیستی:

در موجودات یوکاریوتی برخلاف تک سلولی ها وظیفه اصلی حفاظت از سلول ها بر عهده دستگاه ایمنی است. از این رو سلول ها در شرایط *In vitro* بسیار حساس اند و به راحتی دچار آلودگی میکروبی می شوند.

بر اساس پروتکل های ایمنی زیستی استفاده از مواد ضد میکروبی و ضدقارچی در محیط های کشت و نیز استفاده از هودهای لمینار Level 3 در تمامی مراحل کار با سلول می تواند تا حد زیادی مانع از آلودگی میکروبی محیط کشت و سلول ها شود.



## شرکت‌های تولیدی و بانک‌های سلولی برتر جهان:

### ۱- شرکت ATCC

این شرکت در سال ۱۹۲۵ توسط گروهی از دانشمندان زیست‌شناسی سلولی و با هدف حفظ و نگهداری رده‌های سلولی کاربردی در پژوهش‌ها برای استفاده دانشمندان سراسر جهان، در ایالات متحده آمریکا تاسیس شد.

در سال‌های ابتدایی، ATCC در انیستیتو مک کورمک شیکاگو مستقر بود و در سال ۱۹۳۷ به دانشگاه جورج تاون در واشنگتن دی سی انتقال یافت. با پیشرفت پژوهش‌های سلولی در جهان و افزایش رده‌های سلولی موجود در مرکز، ATCC به مکانی با ظرفیت بیشتر نیاز داشت. سرانجام در سال ۱۹۹۸ به محل امروزی شرکت، ساختمان آرت در ایالت ویرجینیا نقل مکان کرد.

امروزه ATCC با نگهداری بیش از ۳۴۰۰ رده سلولی انسان، حیوان و گیاه و مجموعه میکروارگانیسمی با ۱۸۰۰۰ تیپ باکتریایی، ۲۰۰۰ تیپ از ویروس‌های حیوانی، ۱۰۰۰ تیپ از ویروس‌های گیاهی، ۴۹۰۰۰ تیپ مخمر و قارچ و ۲۰۰۰ تیپ پروتوزوئر و مجموعه ژنتیک مولکولی شامل ۸ میلیون ژن کلون شده از میزبان‌های گوناگون، یکی از بزرگترین بانک‌های زیستی جهان به حساب می‌آید.

ATCC با سابقه‌ای ۸۵ ساله در زمینه نگهداری و ذخیره رده‌های سلولی و میکروارگانیسم‌ها هم اکنون دارای ۲۰۰ فریزر مخصوص نگهداری مواد زیستی و بیش از ۵۰۰ نفر پرسنل است. ۷۵٪ از مشتریان ATCC دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در آمریکا هستند و ۲۵٪ دیگر محصولات شرکت به خارج از آمریکا فرستاده می‌شود.





## ۲- HPA (Health Protection Agency)

HPA یکی از نهاد های بهداشتی بریتانیا است که در بخش آموزش های عمومی بهداشتی فعال است و جزو نهاد های مشاوره دهنده به سامانه ملی بهداشت دولت بریتانیا (NHS) است.

مجموعه بانک سلولی HPA در سال ۲۰۰۶ و از به هم پیوستن

NCTC (National Collection of Type Culture)  
ECACC (European Collection of Cell Culture)  
NCPF (National Collection of Pathogenic Fungi)  
NCPV (National Collection of Pathogenic Viruses)

با هدف کمک به تامین سلول ها و محیط کشت های سلولی پروکاریوتی و یوکاریوتی برای پژوهشگران پزشکی و سلامت در بریتانیا و جهان تاسیس شد. این بانک سلولی که مرکز آن در Porton Down بریتانیا قرار دارد امروزه یکی از بزرگترین مراکز تولید، نگهداری و پژوهش سلول های بنیادی و رده های سلولی در جهان است.

## ۳- شرکت DSMZ

مجموعه سلول و میکرو ارگانیسم های آلمان توسط انستیتو Leibniz در سال ۲۰۰۸ تاسیس شد. این مرکز با داشتن بیش از ۱۴۰ نفر پرسنل و ۴۰ پژوهشگر Ph.D و Post-Ph.D در بخش تحقیقات، یکی از بزرگترین و معتبرترین مراکز زیستی در سراسر جهان می باشد.

بانک سلولی این مرکز دارای ۴۰۰۰۰ رده سلولی، شامل ۲۰۰۰۰ نوع متفاوت باکتریایی، ۵۰۰۰ گونه قارچی، ۷۰۰ رده سلولی انسانی و حیوانی، ۸۰۰ رده سلولی گیاهی، ۱۰۰ رده ویروس های گیاهی و ۴۸۰۰ تیپ گوناگون DNA باکتریایی است.



#### ● ۴- شرکت Invitrogen

این شرکت در سال ۱۹۸۷ در ایالت California کشور آمریکا تاسیس شد. این شرکت با تولید بیش از ۵۰۰۰۰ محصول در زمینه بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک و عرضه آنها به بیش از ۱۶۰ کشور، از جایگاه ویژه‌ای در جهان برخوردار است. این شرکت از ابتدای سال ۲۰۰۸ و پس از پیوستن به Applied Biosystems با نام Life Technologies به فعالیت خود ادامه می‌دهد. بخش تحقیقات این شرکت تا به حال محصولات فراوانی در زمینه تشخیص و درمان بیماری‌ها، ساده‌سازی تکنیک‌های مهندسی ژنتیک و پژوهش‌های سلولی و سیتوژنتیک به جهان معرفی کرده است.

سری تولیدات GIBCO از محصولات Life Technologies شامل کلیه مواد مورد نیاز تهیه کشت‌های سلولی و بافت، انواع محیط کشت‌ها، معرف‌ها، فاکتورهای رشد و نیز انواع سلول‌های بنیادی، سلول‌های اولیه و رده‌های سلولی انسانی، جانوری، گیاهی و حشرات است.



Invitrogen

life  
technologies™





دفتر بریتانیا (GMT+0:00)

140 Great Western Street | Manchester | M14 4SN | UK  
Fax +44(161)86 80 414 | Tel +44(161)20 99 111  
Tel +44(161)20 99 666

دفتر ایالات متحده آمریکا (GMT-05:00)

5420 | Shelbrooke Drive | Stroudsburg | PA | 18360  
Fax +1 570-424-8665 | Tel +1 570-424-8662

دفتر ایران (GMT+03:30)

تهران | بلوار سعادت آباد | بالاتراز میدان کالج | کوچه کنی فرد | پلاک ۳۴  
طبقه ۲ | واحد ۳ | کدپستی ۱۹۹۸۶۱۴۴۱۶  
تلفن ۸-۲۲۳۷۷۵۳۶ فکس ۲۲۰۹۲۴۵۵

[www.arkzakaria.com](http://www.arkzakaria.com)

